

Sprawozdanie

komisji konstytucyjnej z przedłożenia rządowego ustawy znoszącej postanowienia ograniczające udział niechrześcijańskich członków gminy w reprezentacji gminnej, tudzież z wniosku posła Hallera przekazanego komisji do opracowania uchwałą sejmową z 30. Września 1868. r.

Komisja konstytucyjna, wywiązując się z danego jej przez Wysoki Sejm polecenia na dniu 26. Sierpnia r. b., tudzież z 30. Września r. b. przekazującego komisji wniosek posła Hallera do opracowania, wzięwszy pod rozwagę powyżwymienione przedłożenie rządowe i wniosek posła Hallera opiewający:

„Wysoka Izba raczy uchwalić: Wniosek zwraca się komisji konstytucyjnej z poleceniem przedłożenia projektu ustawy mieszczącego w sobie wszystkie zmiany obowiązujących ustaw i przepisów, jakie się okażą potrzebne z powodu równouprawnienia Izraelitów z chrześcianami co do prawa wyborczego w gminie“: — a zwązywwszy: że rzezone projekt rządowy jest tylko ścisłem zastosowaniem zasady równouprawnienia jej do ordynacji wyborczej dla gmin, do statutu dla miasta Krakowa i uchyla wreszcie nałożony miastu Brody stosunek liczbowy radców chrześciańskich i żydowskich; — zważywszy, że żydzi otrzymali już wszystkie najważniejsze prawa cywilne i polityczne, że więc odmawianie im równouprawnienia w gminie jest anomalią w ustawodawstwie gminném naszego kraju; zważywszy, że żądane we wniosku posła Hallera zmiany potrzebne z powodu równouprawnienia izraelitów z chrześcianami co do prawa wyborczego w gminie, załatwienie swe znalazło w Art. II., III. i IV. zaproponowanej ustawy; zważywszy, że zmiany w innych ustawach, przepisach i rozporządzeniach, dotyczących stosunków żydów, jakie potrzebne by się okazały z powodu równouprawnienia izraelitów, — wymagają bardzo gruntownego rozbioru i głębokiego zastanowienia się, — tudzież, że możliwe zmiany w owych ustawach, przepisach i rozporządzeniach przeprowadzane być winne w drodze właściwej. — komisja wnosi:

Wysoki Sejm raczy:

I. ustawę pod $\frac{1}{1}$ i

II. uchwałę pod $\frac{2}{2}$ załączone przyjąć i ychwalić.

Grocholski

zastępca przewodniczącego.

Smolka

sprawozdawca.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zawierająca zmiany ustawy gminnej z powodu usunięcia postanowień ograniczających udział niechrześcijańskich członków gminy w reprezentacji gminnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Postanowienie ordynacyi wyborczej dla gmin, ogłoszonej ustawą z dnia 12. Sierpnia 1866. dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zawarte w §. 15. ustępie 2., że przynajmniej dwie trzecie części radnych i zastępców, przez każde koło wybranych, powinno być wyznania chrześcijańskiego, — pozostające w związku z tém postanowieniem §. 28. samej ordynacyi wyborczej dla gmin, dalej postanowienia ordynacyi wyborczej dla gmin w §. 35. w ostatnim ustępie, jakoteż postanowienie statutu miejskiego Krakowskiego z dnia 1. Kwietnia 1866. w §. 46. ustępie 3. że naczelnikiem gminy (prezydentem miasta) lub jego zastępcą nie może być obrany, kto nie jest wyznania chrześcijańskiego, nareszcie ustawa z dnia 14. Marca 1867., zmieniająca gminną ordynację wyborczą dla miasta Brodów, znoszą się i przestają obowiązywać.

Art. II.

Postanowienia §. 90. ust. gm. z dnia 12. Sierpnia 1866. zmieniają się w następujący sposób:

Specyalne sprawy ludności chrześcijańskiej (§. 91.) o ile zawiadywanie niemi podług ustaw należy do reprezentacyi gminnej, zawiadywane będą przez tę reprezentację podług przepisów ustawy gminnej z tém jednak ograniczeniem, że izraelicy członkowie reprezentacyi (rady i zwierzchności) gminnej w głosowaniu nad temi sprawami i w załatwieniu tych spraw w ogólności udziału mieć nie będą.

Gdyby jednakże chrześcijańscy członkowie Rady gminnej nie stanowili przynajmniej połowy wszystkich jej członków, wybiera chrześcijańscy wyborcy gminy, w sposób ordynacją wyborczą gminną oznaczony, dla załatwienia spraw ludności chrześcijańskiej tylu chrześcijan, ile będzie potrzeba do uzupełnienia tej połowy.

Do ważności uchwał w sprawach chrześcijańskiej ludności potrzebna jest obecność więcej niż połowy chrześcijańskich członków i bezwzględna większość głosów członków obecnych.

Jeżeli naczelnikiem gminy jest niechrześcijanin, wybierze chrześcijańska część Rady gminnej, a wedle potrzeby uzupełniona, ze swego grona przewodniczącego, któremu przysługiwać będą co do załatwienia spraw ludności chrześcijańskiej te same prawa i obowiązki, które na mocy ustawy przysługują naczelnikowi gminy.

Art. III.

Postanowienia §. 94. ust gm. zmieniają się w następujący sposób:

Nakładanie dodatków do podatków, jako też innych prestacyi (§. 77.) na członków gminy, na cele w §. 91. i 92. wskazane, nastąpić może tylko za przyzwoleniem Rady gminnej, o ile ustawy specyalne nie stanowią inaczej.

Jeżeli jednak w Radzie gminnej nie ma 2/3 chrześcian, nakładanie dodatków do podatków i innych prestacyi na chrześciańskich członków gminy na cele w §. 91. wskazane (Art. II.) nastąpić może za przyzwoleniem Wydziału powiatowego.

Przeciw uchwałom w tej mierze tak Rady gminnej, jak i Wydziału powiatowego, służą te same środki prawne, co i przeciw innym uchwałom tych władz.

Art. IV.

Przeprowadzenie tej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnetrznych.

Uchwała

Uchwała.

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wszystkie ustawy, przepisy i rozporządzenia dotyczące ludności izra- elickiej z wszelką dokładnością zbadał i poczynił potrzebne kroki w drodze właściwej w celu zniesienia specyjal- nych ustaw, przepisów i rozporządzeń dle starozakonnych, nadających im dotychczasowe wyjątkowe stanowisko.

Z drukarni Instytutu Staurupigiańskiego 1868.

Zarządca: St. Huczowski.